

**LIETUVOS BANKO
TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL X. X. IR ERGO INSURANCE SE GINČO NAGRINĖJIMO**

2026-01-30 Nr. 429-30
Vilnius

Lietuvos bankas gavo X. X. (toliau – pareiškėjas) kreipimąsi, kuriuo prašoma išnagrinėti tarp pareiškėjo ir *ERGO Insurance SE*, veikiančios Lietuvoje per įsteigtą filialą, (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

Pareiškėjas su draudiku sudarė ERGO gyventojų turto ir asmens civilinės atsakomybės draudimo sutartį (draudimo liudijimo Nr. (duomenys neskelbtini)) (toliau – Draudimo sutartis), kuria draudiko parengtų Gyventojų turto draudimo taisyklių Nr. 056¹ pagrindu nuo 2025 m. vasario 3 d. iki 2026 m. vasario 2 d. draudimo variantu „Saugus turtas“ buvo apdrausti pareiškėjo turtiniai interesai, susiję su butu, esančiu adresu: (duomenys neskelbtini), taip pat apdraustas namų turtas ir būsto valdytojo civilinė atsakomybė.

Pareiškėjas informavo draudiką, kad 2025 m. rugpjūčio 14 d. buvo įsilaužta į apdraustas patalpas pro duris, sugadinta įėjimo durų spyna ir pavogtos motociklo daiktadėžės (toliau – įvykis). Gavęs pranešimą, draudikas pradėjo žalos administravimo procedūrą. Pareiškėjas pateikė draudikui daiktadėžių įsigijimą patvirtinančius dokumentus.

Siekdamas gauti papildomos informacijos apie įvykį, draudikas kreipėsi į Kauno apskrities Vyriausiojo policijos komisariato Kauno miesto Nemuno policijos komisariatą. Šis nurodė, kad 2025 m. rugpjūčio 14 d. pradėtas ikiteisminis tyrimas Nr. (duomenys neskelbtini) pagal Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 178 straipsnio 3 dalį, nes, tyrimo duomenimis, laikotarpiu nuo 2025 m. rugpjūčio 10 d. 13.00 val. iki 2025 m. rugpjūčio 14 d. 20.30 val. adresu (duomenys neskelbtini), nenustatyti asmenys įėjo į aptvertą namo teritoriją, sugadino stiklo paketo durų spyną ir pateko į buto vidų, iš ten pavogė dvi motociklo „INDIAN“ daiktadėžes.

2025 m. spalio 19 d. draudikas pareiškėją informavo, kad nustatytas pareiškėjo dėl įvykio patirtų nuostolių dydis sudaro 445,94 Eur. Iš nurodytos sumos atskaitęs Draudimo sutartyje nurodytą 80 Eur besąlyginę išskaitą, draudikas išmokėjo pareiškėjui 365,94 Eur draudimo išmoką.

Nesutikdamas su draudiko sprendimu, pareiškėjas 2025 m. spalio 20 d. kreipėsi į draudiką su pretenzija, nurodydamas, kad draudiko apskaičiuotas dėl įvykio patirtos žalos dydis pareiškėjo netenkina, taip pat pareiškėjas nurodė patyręs 100 Eur išlaidas dėl durų, pro kurias buvo įsilaužta, sugadinimo.

2025 m. spalio 28 d. draudikas pareiškėją informavo, kad perskaičiavo pareiškėjo dėl įvykio patirtos žalos dydį ir, įvertinęs pareiškėjo patirtus nuostolius dėl pavogtų motociklo daiktadėžių bei durų spynos remonto, nusprendė išmokėti pareiškėjui papildomą 254,39 Eur draudimo išmoką.

2025 m. spalio 30 d. pareiškėjas pateikė draudikui pretenziją, nurodydamas, kad draudikas žalos, patirtos dėl įvykio, dydį įvertino netinkamai. Pasak pareiškėjo, pavogtų daiktadėžių vertę draudikas nustatė pagal pigesnių analogiškų daiktadėžių kainas, nors pavogtos pareiškėjo daiktadėžės buvo originalios ir yra vertintinos kaip aukštos vertės motociklo aksesuarai.

Atsakydamas į pareiškėjo pretenziją, 2025 m. spalio 30 d. draudikas informavo

¹ Galiojanti redakcija nuo 2022 m. liepos 15 d.

pareiškėją, kad, pagal Taisyklių 1.5.5 papunktį, motociklo daiktadėžės nėra Draudimo sutarties objektas (draudimo apsauga joms negalioja), todėl draudimo išmoka, atlyginanti pareiškėjui dėl motociklo daiktadėžių vagystės kilusią žalą, buvo išmokėta be pagrindo, tai įvyko dėl žmogiškosios klaidos. Draudikas paaiškino, kad Taisyklių 1.5.5 papunktyje įtvirtinta, jog „visų rūšių motorinės transporto priemonės (įskaitant ir neregistruotas transporto priemones – keturračius motociklus ir kt.) ir jų priekabos, sudėtinės, atsarginės dalys, detalės, išskyrus išvardintas II dalies 1.3.5 ir 1.3.7 punktuose“ nėra draudimo objektas. Vis dėlto draudikas nurodė priėmęs sprendimą per klaidą išmokėtą draudimo išmoką už pavogtas motociklo daiktadėžes palikti pareiškėjui ir nereikalauti jos grąžinti. Draudikas taip pat pažymėjo, kad, esant nustatytoms pirmiau nurodytoms aplinkybėms, papildoma draudimo išmoka pareiškėjui nebus mokama.

Draudiko atsakymas pareiškėjo netenkino, todėl jis kreipėsi į Lietuvos banką dėl su draudiku kilusio ginčo nagrinėjimo ir prašė įpareigoti draudiką išmokėti papildomą draudimo išmoką, atlyginančią dėl motociklo daiktadėžių vagystės pareiškėjui kilusią žalą. Pareiškėjo teigimu, nuo motociklo nuimtos motociklo daiktadėžės neturėtų būti vertinamos kaip motociklo dalys, todėl draudimo apsauga joms turėtų būti taikoma. Pareiškėjas taip pat nurodė, kad draudiko apskaičiuotas draudimo išmokos dydis neatlygina visos dėl įvykio pareiškėjo patirtos žalos.

Lietuvos banke buvo gautas draudiko atsiliepimas. Draudikas laikėsi pozicijos, kad, pagal Taisyklių 1.5.5 papunktį, motociklo daiktadėžės, kaip motorinės transporto priemonės (motociklo) dalys (aksesuarai), nėra draudimo objektas pagal šalių sudarytą Draudimo sutartį, t. y. net ir nuimtos nuo motociklo šios daiktadėžės negali būti laikomos savarankišku kilnojamuoju turtu, kuriam taikoma draudimo apsauga pagal namų turto draudimo sąlygas.

Draudikas nurodė, kad nors dėl draudiko darbuotojos, vykdžiusios žalos administravimą, klaidos draudimo išmoka, atlyginanti pareiškėjo dėl įvykio patirtą žalą, pareiškėjui buvo nepagrįstai išmokėta, tačiau draudikas nereikalauja išmokos grąžinti. Vis dėlto draudikas pabrėžė neturintis pagrindo tenkinti pareiškėjo reikalavimo dėl įvykio mokėti papildomą draudimo išmoką.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 44 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka ginčo šalių pateiktų įrodymų vertinimą ir jo pagrindu priima sprendimą.

Atsižvelgiant į ginčo šalių pateiktus dokumentus ir paaiškinimus, darytina išvada, kad šalių ginčas kilo dėl to, ar pagal Draudimo sutartį motociklo daiktadėžės yra laikytinos namų turto draudimo objektu, ir atitinkamai dėl draudimo išmokos, atlyginančios dėl įvykio patirtą žalą, dydžio.

Siekiant išnagrinėti tarp šalių kilusį ginčą, būtina įvertinti, ar pagal šalių sudarytos Draudimo sutarties sąlygas draudikas pagrįstai, vadovaudamasis Taisyklių nuostatomis, sprendė, kad motociklo daiktadėžės nėra namų turto draudimo objektas ir atsisakė mokėti pareiškėjui papildomą draudimo išmoką, atlyginančią dėl įvykio patirtą žalą.

Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.987 straipsnyje nustatyta, kad draudimo sutartimi viena šalis (draudikas) įsipareigoja už sutartyje nustatytą draudimo įmoką (premiją) sumokėti kitai šaliai (draudėjui) arba trečiajam asmeniui, kurio naudai sudaryta sutartis, įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytą draudimo išmoką, apskaičiuotą įstatyme ar draudimo sutartyje nustatyta tvarka, jeigu įvyksta įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytas draudžiamasis įvykis.

CK 6.156 straipsnio 1 dalyje įtvirtintas sutarčių laisvės principas leidžia sutarties šalims laisvai sudaryti sutartis ir savo nuožiūra nustatyti tarpusavio teises bei pareigas, jei tai neprieštarauja teisės aktams. Sutarties laisvės principas reiškia civilinių teisinių santykių subjektų teisę laisvai spręsti, sudaryti konkrečią sutartį ar jos nesudaryti, pasirinkti, su kuo sudaryti sutartį, be to, savarankiškai spręsti dėl sutarties turinio (sutarties sąlygų ir jų pakeitimo) bei formos, išskyrus atvejus, kai tam tikras sutarties sąlygas (jų turinį) nustato

imperatyviosios teisės normos arba tam tikrų sąlygų reikalauja viešoji tvarka, sąžiningumo, protingumo, teisingumo principai, gera moralė. Teisėtai sudaryta ir galiojanti sutartis jos šalims turi įstatymo galią (CK 6.189 straipsnio 1 dalis).

Šalių sudaryta draudimo sutartis yra savanoriška, todėl draudikas, vadovaudamasis CK 6.156 straipsnio 1 dalimi, tokio pobūdžio sutartyse gali savo nuožiūra pasiūlyti sąlygas, susijusias su teikiamos draudimo apsaugos apimtimi. Lietuvos kasacinis teismas savo praktikoje yra ne kartą konstatavęs, kad draudimo sutartimi draudimo objektui suteikiama apsauga nėra absoliuti. Prisiimdamas draudimo riziką, draudikas nustato draudimo sutartimi suteikiamos draudimo apsaugos ribas ir sąlygas. Draudimo apsauga ir jos teikimo sąlygos nustatomos tiek draudiko parengtose draudimo rūšies taisyklėse, tiek draudimo liudijime aptartose individualiosiose sąlygose².

Draudimo apsaugos apimtį lemia draudimo objektas, draudžiamųjų įvykių, nedraudžiamųjų įvykių sąrašas ir kitos draudimo sutarties sąlygos, nustatančios draudimo sutarties šalių įsipareigojimų turinį, kuris leidžia spręsti apie draudiko prisiimtą draudimo rizikos laipsnį³. Taigi, draudiko prievolės išmokėti draudimo išmoką pagal įstatymuose nustatytą teisinį reglamentavimą ir draudimo sutartį atsiradimas siejamas su draudžiamąjo įvykio fakto nustatymu (CK 6.987 straipsnis)⁴.

Draudžiamasis įvykis – tai draudimo sutartyje nurodytas atsitikimas, kuriam įvykus draudikas privalo mokėti draudimo išmoką. Teisine prasme draudžiamasis įvykis yra juridinis faktas, t. y. realaus gyvenimo reiškiny, su kuriuo įstatymas sieja teisinius padarinius, konkrečiai – draudiko pareigą išmokėti draudimo išmoką⁵.

Įstatyme ir konkrečiose draudimo rūšies taisyklėse nustatytos išimtys, kai draudėjo patirta žala visiškai ar iš dalies nekompensuojama, dėl to, draudėjui kreipusis dėl draudimo išmokos mokėjimo, draudikas turi teisę jos visiškai arba iš dalies nemokėti.

Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo 98 straipsnio 3 dalies 2 punktą įpareigoja draudiką prieš atsisakymą mokėti draudimo išmoką patikrinti visą prieinamą informaciją ir įrodyti aplinkybes, atleidžiančias nuo draudimo išmokos mokėjimo. Draudikui įrodymais nepagrindus, kad įvykis yra nedraudžiamasis ar yra kiti išmokos nemokėjimo pagrindai, jam atsiranda pareiga mokėti draudimo išmoką.

Iš byloje esančių duomenų matyti, kad pareiškėjas pranešė apie įvykį, kurio metu buvo įsilaužta per duris į apdraustą būstą ir pavogtos motociklo daiktadėžės. Draudikas įvykį pripažino draudžiamuoju, apskaičiavo ir išmokėjo pareiškėjui bendrą 620,33 Eur (atskaičius 80 Eur besąlyginę išskaitą) draudimo išmoką, atlyginančią pareiškėjo dėl įvykio patirtą žalą (100 Eur dėl durų spynos sugadinimo ir 520,33 Eur dėl pavogtų motociklo daiktadėžių).

Ginčas tarp šalių kilo tuomet, kai draudikas pareiškėją informavo, kad draudimo išmoka dėl pavogtų motociklo daiktadėžių buvo išmokėta nepagrįstai, nes motociklo daiktadėžės nėra draudimo objektas pagal šalių sudarytą Draudimo sutartį. Atsižvelgdamas į tai, draudikas atsisakė mokėti pareiškėjui jo reikalaujamą papildomą draudimo išmoką.

Taisyklių II dalies „Gyventojų turto draudimo sąlygos“ 1 punkto „Draudimo objektas“ 1.3 papunktyje „Draudimo sutartyje nurodytas kilnojamasis turtas (toliau – „namų turtas“)“ nustatyta, kad namų turtas – tai draudėjui ar jo šeimos nariams nuosavybės teise priklausantys kilnojamieji daiktai, kuriuos draudėjas naudoja bendrai vedamame asmeniniame ūkyje savo ir savo šeimos narių buitiniams bei kultūriniais poreikiams tenkinti.

Taisyklių 1.5 papunktyje „Draudimo objektas nėra“ yra išvardytas konkretus kilnojamasis turtas (namų turtas), kuris nėra laikomas draudimo objektu. Taisyklių 1.5.5 papunktyje nustatyta, kad draudimo objektu nėra laikomos „visų rūšių motorinės transporto priemonės (įskaitant ir neregistruotas transporto priemones – keturračius motociklus ir kt.) ir jų priekabos, sudėtinės, atsarginės dalys, detalės, išskyrus išvardintas II dalies 1.3.5 ir 1.3.7 punktuose“. Šiame papunktyje nurodytos išimtys taikomos: i) dviračiams, vaikų ar neįgaliųjų vežimėliams, vežapjovėms ir kitiems buitiniams aplinkos tvarkymo įrenginiams (Taisyklių 1.3.5 papunktis); ii) lengvojo automobilio papildomai įrangai, tai yra vienam padangų komplektui, jei draudžiamąjo įvykio dieną yra ne senesnis kaip 3 metų, vaikiškai kėdutei, stogo bagažinei, dviračių laikikliui, kai jie nėra sumontuoti ant automobilio ir nėra automobilio viduje (Taisyklių 1.3.7 papunktis).

Taigi, šalys Draudimo sutartimi susitarė, kad motorinės transporto priemonės ir jų

² Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. gegužės 22 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-283-695/2015 ir kt.

³ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2007 m. lapkričio 29 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-536/2007.

⁴ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. balandžio 19 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-215/2013.

⁵ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. birželio 26 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-316/2013.

priekabos, sudėtinės, atsarginės dalys, detalės nėra draudimo objektas pagal Draudimo sutartį. Dėmesys atkreiptinas į tai, kad turtui, kuris nėra draudimo objektas, draudimo apsauga pagal Draudimo sutartį nėra taikoma (toks turtas nėra draudžiamas).

Iš bylos duomenų matyti, kad įvykio metu pareiškėjas žalą patyrė dėl motociklo daiktadėžių vagystės. Pažymėtina, kad motociklas, dėl kurio daiktadėžių kilo ginčas, yra motorinė transporto priemonė. Motociklo daiktadėžės yra skirtos tvirtinti jas prie motociklo ir vežti bagažui, todėl darytina išvada, kad jos yra sudėtinė motociklo dalis. Kaip nurodė pats pareiškėjas, daiktadėžės yra motociklo aksesuarai.

Nors pareiškėjas teigia, kad daiktadėžės įvykio metu buvo nuimtos nuo motociklo ir sandėliuojamos atskirai, sutiktina su draudiko pozicija, jog vien ta aplinkybė, kad įvykio metu daiktadėžės nebuvo pritvirtintos prie motociklo, nesudaro pagrindo teigti, jog motociklo daiktadėžės nėra motociklo dalis. Lietuvos banko vertinimu, net ir laikinai atskirtos nuo motociklo, daiktadėžės yra motociklo dalis (aksesuaras) ir negali būti vertinamos kaip su motorine transporto priemone nesusijęs kilnojamas turtas (namų turtas) Taisyklių nuostatų prasme.

Atsižvelgiant į tai, kas pirmiau nurodyta, darytina išvada, kad motociklo daiktadėžės yra priskirtinos Taisyklių 1.5.5 papunktyje nurodytam nedraudžiamų objektų sąrašui, todėl draudimo apsauga motociklo daiktadėžėms netaikoma ir draudimo išmoka dėl įvykio pagal Draudimo sutartį nėra mokama.

Dėmesys atkreiptinas į tai, kad motociklo daiktadėžėms nėra taikytinos Taisyklių 1.5.5 papunktyje nurodytos išimtys (Taisyklių 1.3.5 ir 1.3.7 papunkčių nuostatos), todėl Taisyklių 1.5.5 papunkčio sąlygos šio ginčo atveju yra taikytinos visa apimtimi.

Lietuvos banko vertinimu, Taisyklių 1.5.5 papunkčio, nustatančio nedraudžiamų objektų sąrašą, nuostatos suformuluotos aiškiai ir suprantamai vidutiniam vartotojui, todėl pareiškėjui turėjo būti žinomos ir suprantamos pasirinktos draudimo apsaugos ribos.

Įvertinus byloje esančių įrodymų visumą, darytina išvada, kad, pagal šalių sudarytos Draudimo sutarties sąlygas, draudikas pagrįstai, vadovaudamasis Taisyklių 1.5.5 papunkčiu, galutiniame sprendime vertino, kad motociklo daiktadėžės nėra namų turto draudimo objektas.

Nors draudikas apskaičiavo ir išmokėjo pareiškėjui draudimo išmoką, atlyginančią pareiškėjo dėl įvykio patirtą žalą, iš bylos duomenų matyti, kad šiuo konkrečiu ginčo atveju draudikas pareigos mokėti draudimo išmoką neturėjo. Iš bylos duomenų matyti, kad draudikas pripažino, jog draudimo išmoka pareiškėjui išmokėta nepagrįstai (nesant teisinio pagrindo), tai įvyko dėl žmogiškosios draudiko darbuotojo klaidos. Draudikas minėtos sumos grąžinti nereikalauja.

Atsižvelgiant į nustatytas aplinkybes, pareiškėjo reikalavimas mokėti papildomą draudimo išmoką atmestinas kaip nepagrįstas.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjo X. X. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl tapataus ginčo dalyko kreiptis į teismą įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu. Ginčo šalys turi pareigą pranešti Lietuvos bankui, jeigu viena iš ginčo šalių pareiškia ieškinį bendrosios kompetencijos teismui prašydama nagrinėti tapatų ginčą iš esmės.

Direktorius

Arūnas Raišutis